

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΘΗΒΩΝ ΚΑΙ ΛΕΒΑΔΕΙΑΣ

ΚΗΡΥΓΜΑ Δ' ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΜΑΤΘΑΙΟΥ

Είναι ευνόητο και προφανές ότι άλλα είναι τα κριτήρια των ανθρώπων και άλλα τα κριτήρια του Θεού.

Τα ανθρώπινα κριτήρια υπόκεινται σε περιορισμούς, ενώ του Θεού αποβλέπουν στο άπειρο.

Έτσι τα κριτήρια των ανθρώπων είναι τυπικά και συμβατικά, ενώ τα κριτήρια του Θεού ουσιαστικά και υπερβατικά.

Γνωρίζουμε ανθρώπους τους οποίους αξιολογούμε ως ευσεβείς και σωστούς χριστιανούς, επειδή συμμορφώνονται με τους εξωτερικούς τύπους και τις δεδομένες θρησκευτικές επιταγές. Άλλους πάλι ανθρώπους τους κατατάσσουμε στους ασεβείς ή στους αδιάφορους με βάση εντελώς εξωτερικά στοιχεία της συμπεριφοράς τους.

Μερικοί άνθρωποι, τυπικοί συνήθως στα λεγόμενα θρησκευτικά καθήκοντα, έχουν για τους εαυτούς τους την αυτάρεσκη βεβαιότητα ότι έχουν εξασφαλισμένη τη σωτηρία.

Επειδή γεννήθηκαν και ανατράφηκαν στο πλαίσιο μιάς κατά τεκμήριο χριστιανικής οικογένειας, επειδή μετέχουν σε λατρευτικές εκδηλώσεις και παρακολουθούν κηρύγματα, νομίζουν ότι η χριστιανική ιδιότητα και η σωτηρία τους ανήκουν δικαιοματικά σαν πατρογονική κληρονομιά ή σαν χαρακτηριστικό αποτυπωμένο στο DNA τους.

Τους άλλους, που δεν θρησκευούν κατά τη γνώμη τους επαρκώς, τους απορροίπτουν και τους έχουν ήδη προσορίσει για την κόλαση. Αυτό το λάθος έκαναν και οι φαρισαίοι της εποχής του Χριστού. Καυχώμενοι για την καταγωγή τους από τον Αβραάμ, τον πατέρα της πίστεως, με αισθήματα αυτοδικαίωσης από την σχολαστική τήρηση του Μωσαϊκού νόμου, πίστευαν ότι είναι ήδη πολίτες της Βασιλείας του Θεού, αποκλείοντας μάλιστα από αυτήν κάθε άλλον, αδιαφορώντας για το τι μπορεί να συνέβαινε στο βάθος της ψυχής του.

Το παράλογο αυτό σφάλμα ελέγχεται έμπρακτα στην περίπτωση του ρωμαίου εκατοντάρχου, για τον οποίο ακούσαμε στο σημερινό ευαγγελικό ανάγνωσμα.

Ο άνθρωπος αυτός ήταν αδύνατο και απίθανο να αναγνωρισθεί ως πολίτης της Βασιλείας του Θεού, ως υιός του Θεού, γιατί δεν είχε καμμιά από τις προϋποθέσεις που απαιτούσαν οι φαρισαίοι.

Ήταν ειδωλολάτρης, αλλοεθνής και αλλόθρησκος· ξένος, ενδεχομένως και εχθρός, ως αξιωματικός του στρατού κατοχής της αγίας γής. Αγνοούσε το Νόμο και τους προφήτες, κάτι στο οποίο οι γραμματείς και φαρισαίοι ήταν ειδικοί.

Κατάφερε, όμως, με αμεσότητα και ειλικρίνεια να διακρίνει, αυτός ο άσχετος, εκείνο που δεν μπορούσαν ή δεν ήθελαν να δούν και να αναγνωρίσουν οι θεολόγοι της εποχής. Χωρίς να διαθέτει κανένα από τα εξωτερικά προαπαιτούμενα διαισθάνθηκε την πραγματική ταυτότητα του Ιησού και παρέδωσε το πρόβλημά του για λύση στα παντοδύναμα χέρια του.

Ο Χριστός, που στο παρελθόν είχε απορήσει με την πεισματική απιστία των συμπατριωτών του, τώρα θαύμασε την πίστη του ξένου αξιωματικού, που τον ανέδειξε σε υιόν Βασιλείας.

Ο ρωμαίος εκατόνταρχος αποδείχθηκε υπόδειγμα ολοκληρωτικής και γνήσιας πίστης. Έκανε πράξη αυτό που ακούμε στις δεήσεις της Εκκλησίας μας, το «πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα».

Ανεπιφύλακτα και με λογικά αδικαιολόγητη εμπιστοσύνη παρέδωσε τον εαυτό του και τους γύρω του στην παντοδυναμία του Χριστού. Δεν ήταν δυνατόν βέβαια να γνωρίζει ότι ο Χριστός είναι ο σαρκωμένος Θεός Λόγος, ωστόσο διαισθητικά κατάλαβε ότι ο λόγος του είναι παντοδύναμος και δημιουργικός «Μόνον εἶπέ λόγω και ἰαθήσεται ὁ παῖς μου».

Η πίστη ήταν η πρώτη αλλά όχι η μοναδική αρετή του εκατοντάρχου της Καπερναούμ.

Ακολουθούν και άλλες: η ταπείνωση, η συναίσθηση της αμαρτωλότητας και προ πάντων η αγάπη για τον πάσχοντα συνάνθρωπο. Ο εκατόνταρχος δεν ζήτησε από το Χριστό κάτι για τον εαυτό του, όπως κάνουν τόσοι στις εγωϊστικές δήθεν προσευχές τους, παρακάλεσε να θεραπευτεί ένας άρρωστος άνθρωπος και μάλιστα δούλος του, παρακάμποντας έτσι και τη συμβατικότητα της κοινωνικής ιεράρχησης.

Η πίστη, λοιπόν, και η αγάπη είναι οι δύο βασικοί και αναγκαίοι άξονες που ορίζουν τη σωτηρία μας.

Χωρίς αυτούς ακυρώνονται όχι μόνο οι επιφανειακοί τύποι μιάς συμβατικής θρησκευτικότητας, αλλά ακόμα και σοβαροί και σπουδαίοι ασκητικοί αγώνες πέφτουν στο κενό.